

Kraków, 4 kwietnia 2019 r.

Nowa edycja materiałów edukacyjnych do „Lekcji z ZUS”

Barbara Owsiak, wicedyrektor Gabinetu Prezesa

Gabinet Prezesa

Odświeżyliśmy szatę graficzną materiałów edukacyjnych.

Wzbogaciliśmy podręczniki o nowe informacje i ćwiczenia.

Uwagi koordynatorów i nauczycieli biorących udział w projekcie do dotychczasowych materiałów

- infografiki zamiast slajdów (mniej tekstu),
- więcej informacji w komentarzach do infografik,
- teksty uzupełniające z przykładami,
- za dużo historii ZUS w zeszytach,
- za dużo materiału w trzeciej lekcji.

Większa czytelność tekstu

- Tekst wyrównany do lewej strony – dzięki temu spacje są równiej wielkości, a po prawej stronie kolumny tzw. chorągiewka (tak łatwiej czyta się osobom z dysleksją)
- Wyróżnienia stosowane z umiarem
- Teksty główne na białym kontrastowym tle
- Czcionka bezszeryfowa Ubuntu, zaprojektowana tak, aby była czytelna również na ekranie (slajdy!)
- Klarowna nawigacja
- Pisany zgodnie z zasadami prostego języka

Nasi rysownicy

Lekcja I: **Hubert Ronek**

twórca komiksów dla dzieci i młodzieży, w tym edukacyjnych, np. Wojenna odyseja Antka Srebrnego

Lekcja II: **Tomasz Wilczkiewicz**

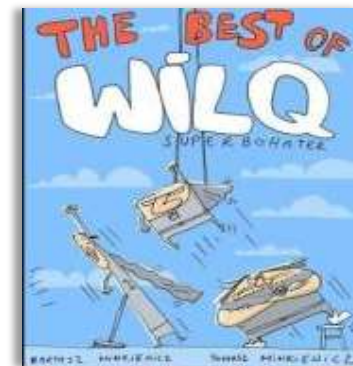
doświadczony rysownik prasowy, twórca komiksów edukacyjnych, w tym o ubezpieczeniach społecznych

Lekcja III: **Tomasz Minkiewicz**

współtwórca popularnego wśród młodzieży cyklu o Wilqu superbohaterze

Lekcja IV: **Kasia Zalepa**

doświadczona rysowniczką satyryczna

Zmiany w treści lekcji

Uwzględniliśmy uwagi zgłaszane przez nauczycieli i wprowadziliśmy następujące zmiany:

- Zmniejszyliśmy ilość treści poświęconej historii,
- Wymieniliśmy zadania ZUS wobec ubezpieczonych, świadczeniobiorców, płatników,
- Skróciliśmy film „Twoje życie – Twój wybór” do 10 min.

The image shows the cover of a lesson material titled "Lekcja 1: Świadomy zawsze ubezpieczony". The cover features a cartoon illustration of a boy wearing a green helmet and riding a bicycle. A large green padlock is positioned next to the bicycle. The text on the cover includes the title, a list of topics: "Cel ubezpieczeń społecznych", "Historia ubezpieczeń", "Zadania ZUS", and "ZUS ≠ FUS". At the bottom left is the ZUS logo and the text "ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH". At the bottom right is the text "Lekcje z ZUS". On the right edge of the cover, there is a vertical label "Lekcja 1".

Zmiany w treści lekcji

- W tej lekcji omawiamy świadczenia krótkoterminowe – świadczenia z ubezpieczenia rentowego przenieśliśmy do trzeciej lekcji
- Dodaliśmy infografikę, w której wyjaśniamy, jakie składki są opłacane z poszczególnych tytułów, podajemy stopy procentowe składek i zasady ich finansowania przy różnych rodzajach działalności zarobkowej.
- Uzupelniliśmy informacje o zasiłku opiekuńczym o uprawnienia z tytułu opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w wieku do 18 lat.
- Zrezygnowaliśmy z części map myśli.
- Dodaliśmy ćwiczenie dotyczące świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

Lekcja 2: Co Ci się należy, gdy płacisz składki

- ✓ System ubezpieczeń społecznych
- ✓ Praca zarobkowa a ubezpieczenia
- ✓ Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego
- ✓ Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Lekcje z **ZUS**

Renty i emerytury

- ✓ Wskaźnik stopy u emerytalności emerytalności
- ✓ Wskaźnik stopy u emerytalności emerytalności
- ✓ Wskaźnik stopy u emerytalności emerytalności
- ✓ Wskaźnik stopy u emerytalności emerytalności

TEKST UZUPELNIACZY 3

EMERYTURY W POLSCE

Wiek emerytalny w Polsce (na rok 2014) dla mężczyzn wynosi 65 lat, dla kobiet 60 lat. Wzrost emerytalności w Polsce jest jednym z najważniejszych wskaźników.

Wiek pracy

Wiek pracy to liczba lat, którą człowiek spędza w zawodzie. Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.

Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników. Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.

Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników. Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.

- ✓ Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost wieku pracy jest jednym z najważniejszych wskaźników.

Wpływ emerytur

Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników. Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.

Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników. Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.

- ✓ Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.
- ✓ Wzrost emerytur jest jednym z najważniejszych wskaźników.

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

817

818

819

820

821

822

823

824

825

826

827

828

829

830

831

832

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

861

862

863

864

865

866

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

877

878

879

880

881

882

883

884

885

886

887

888

889

890

891

892

893

894

895

896

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

920

921

922

923

924

925

926

927

928

929

930

931

932

933

934

935

936

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970

971

972

973

974

975

976

977

978

979

980

981

982

983

984

985

986

987

988

989

990

991

992

993

994

995

996

997

998

999

1000

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299</

Zmiany w treści lekcji

- Do tej lekcji przenieśliśmy treści dotyczące świadczeń z ubezpieczenia rentowego,
- Zmieniliśmy piramidy wieku ludności
- Przy infografice „Dłuższa praca = wyższa emerytura” dodaliśmy wyjaśnienia kiedy złożyć wniosek o emeryturę (dlaczego nie w czerwcu) oraz co to jest stopa zastąpienia,
- Do infografiki „Trzy filary” dodaliśmy PPK,
- W infografice „Wiek emerytalny na świecie” (w zeszycie dla nauczyciela) dodaliśmy grafikę „Jak długo pracują w innych krajach”.
- Zrezygnowaliśmy z ćwiczenia „Zalety i wady różnych systemów”.

Lekcja 3: Renty i emerytury

- ✓ Świadczenia z ubezpieczeń rentowych
- ✓ Świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego
- ✓ Emerytura – Twoja przyszłość w Twoich rękach
- ✓ Emerytura – I, II, III filar

ZUS | ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Lekcje z **ZUS**

E-ZUS, czyli Firma pod ręką

- ✓ Rozmowa z firmą
- ✓ Zgłoszenie do ubezpieczeń
- ✓ Wpisywanie danych
- ✓ Rozliczenie z ZUS

Lekcja 4. E-ZUS, czyli Firma pod ręką

- ✓ Rozmowa z firmą
- ✓ Zgłoszenie do ubezpieczeń
- ✓ Wpisywanie danych

Lecja 4. Rozmowa z firmą

Opis treści wykładu

Zgłoszenie do ubezpieczeń

Opis treści wykładu

Ubezpieczenie ubezpieczyciela przedsiębiorcy

Dokumenty ubezpieczyciela przedsiębiorcy

Wady przedsiębiorcy

40 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Długość na start

41 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Profesjonalne składki

42 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Akty ZUS

43 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Opóźnienia i wyprzedzenia (wyprzedzenia)

44 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Minimalne koszty składek przedsiębiorcy

Składka	Wzrost 2023	Wzrost 2024
Składka zdrowotna	424,00 zł	424,00 zł
Składka emerytalna	100,00 zł	100,00 zł
Składka rentowa	0,00 zł	0,00 zł
RAZEM	524,00 zł	524,00 zł

45 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Wpisywanie składek w systemie ewidencji

46 Lekcja 4. Wpisywanie danych

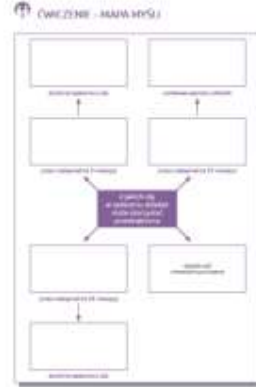
Zgłoszenie do ubezpieczeń

47 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Wpisywanie danych do ubezpieczeń

48 Lekcja 4. Wpisywanie danych

Rozliczenie z ZUS

Zmiany w treści lekcji

- Dodaliśmy grafikę o ulgach dla przedsiębiorców (ulga na start, mała działalność, działalność nieewidencjonowana),
- Podaliśmy łączną kwotę składek od podstawy 60% wynagrodzenia przeciętnego i 30% wynagrodzenia minimalnego,
- Zrezygnowaliśmy z ćwiczenia „Szablon ulotki”,
- Dodaliśmy ćwiczenie dotyczące ulg

Lekcja 4: E-ZUS, czyli firma pod ręką

- ✓ Rejestracja firmy
- ✓ Zgłoszenie do ubezpieczeń
- ✓ Ulgi w opłaceniu składek
- ✓ Rozliczenia z ZUS

Lekcje z ZUS

Piąta lekcja

Przygotujemy lekcję dodatkową - Wypełnianie druków zgłoszeniowych i rozliczeniowych

- Lekcja będzie dostępna w Internecie na stronie www.zus.pl w zakładce „Edukacja”.
- Lekcja jest przeznaczona dla szkół o profilu ekonomicznym

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA NAUCZYCIELA – materiały dla nauczyciela – 8 ankiet

1. Czy wyróżniliśmy najważniejsze treści w danej lekcji?

- a) **Tak x 8**   b) Nie

2. Czy ilustracje budzą zainteresowanie uczniów?

- a) **Tak x 8** Części się podobają, a część uważa, że zbyt dziecinne
b) Nie

3. Czy ilustracje budzą Państwa zainteresowanie?

- a) **Tak x 8**   b) Nie

4. Czy zadania porządkują wiedzę uczniów po danej lekcji?

- a) **Tak x 8** Zbyt ogólne, jest ich za mało,
uczniowie lubią rozwiązywać testy a, b, c, d
b) Nie

5. Czy uczniowie z zainteresowaniem zapoznali się z tekstami uzupełniającymi?

- a) **Tak x 8** Część zainteresowana tematem, pozostali nie.
b) Nie

6. Czy podręcznik inspiruje uczniów do samodzielnej pracy?

- a) **Tak x 7** Choć nie wszystkich   b) Nie

7. Czy język podręcznika jest komunikatywny?

- a) **Tak x 8**   b) Nie

8. Treści lekcji są:

- a) **adekwatne do tytułów x 6**
b) **znacznie obszerniejsze od zapowiedzi x 2**
c) mało powiązane z tytułami.

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA NAUCZYCIELA – materiały dla nauczyciela – 8 ankiet

9. Materiał zawarty w podręczniku jest dla uczniów:

- a) **Przystępny x 7**
- b) **niezupełnie przystępny x 1**
- c) trudny

10. Czy uczeń na podstawie podręcznika jest w stanie samodzielnie opanować treści, które dotyczą ubezpieczeń społecznych?

- a) **Tak x 6**
- b) **Niezupełnie x 2**
- c) Nie

11. Obudowa metodyczna podręcznika jest:

- a) **bogata x 8** *Wzbogaciłabym podręcznik o więcej zadań typu - sprawdź się, urozmaiconych form.*
- b) skromna
- c) bardzo niska

12. Czy ilustracje uzupełniają, wspierają informację tekstową?

- a) **Tak x 8**
- b) Niezupełnie
- c) Nie

13. Czy opracowanie graficzno-edytorskie uwzględnia potrzeby uczniów (w zakresie estetyki, wygody)?

- a) **Tak x 6** *Możliwość robienia notatek jest ok*
- b) Niezupełnie
- c) Nie

14. Czy scenariusze lekcji są pomocne?

- a) **Tak x 8**
- b) Niezupełnie
- c) Nie

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA NAUCZYCIELA

15. Co warto zmienić w podręcznikach i scenariuszach do lekcji?

- dodać więcej ćwiczeń sprawdzających wiedzę np. testów, krzyżówek, rebusów, ćwiczeń na dopasowanie,
- ćwiczenia na wcielenie się w jakąś rolę, dokonywanie wyborów życiowych
- test końcowy z wiedzy zdobytej na 4 lekcjach – na płycie dla nauczyciela,
- wypunktowania w tekstach uzupełniających,
- podręcznik dla nauczyciela na spirali,
- materiały dodatkowe w formie komiksów

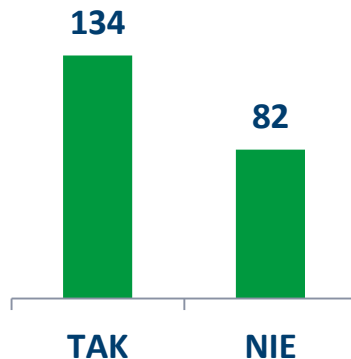
Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIA – materiały dla ucznia – 219 ankiet

Pytania ogólne

1. Czy podręcznik motywuje Cię do samodzielnej nauki o ubezpieczeniach społecznych?

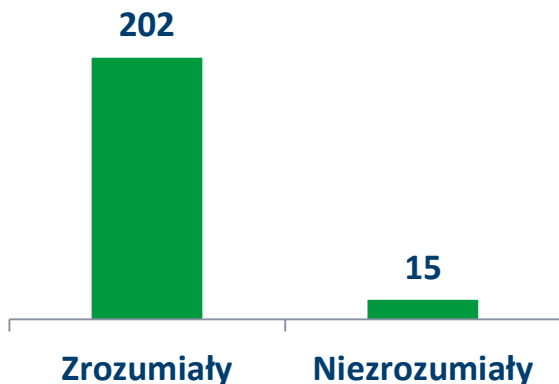

- *Jest to wiedza przydatna, jednak bez zainteresowania ekonomią nie będzie to motywowało do nauki. Tzn. moim zdaniem słowo nauka tu nie pasuje, ze względu na to, że to bardziej można się tym zainteresować na zasadzie przyszłej użyteczności tej wiedzy.*
- *Chętnie go przeczytałem, ale wkuwać tych informacji mi się nie chciało.*

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIA – materiały dla ucznia –

2. Jaki jest dla Ciebie język podręcznika?

Jeśli jest niezrozumiały,
to w której lekcji najbardziej?

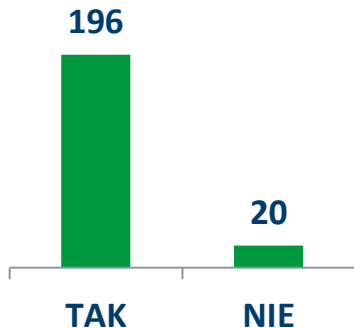

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIA – materiały dla ucznia

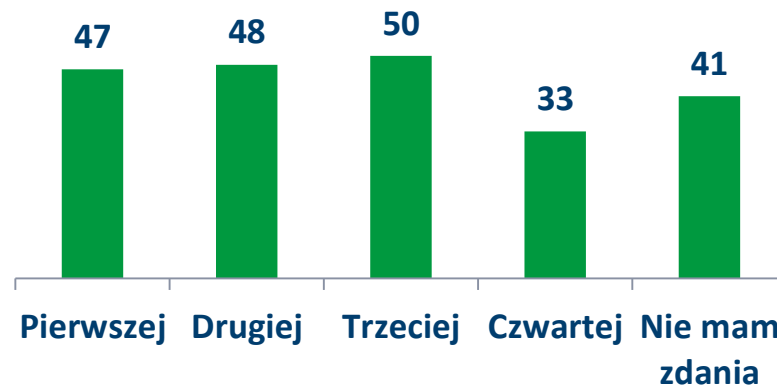

3. Czy podoba Ci się szata graficzna (ilustracje)?

- Dobrze to wygląda na slajdach 16, 17 lekcja 2. Są dość dobrze wybrane do sytuacji, jednak na slajdach nie powinny grać głównej roli, tekst może być w różnych wielkościach, jednak nie zdjęcia bo przy takiej samej ilustracji a różnej wielkości rzuca się w oczy.

4. Ilustracje do której lekcji podobały Ci się najbardziej?

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIĄ
– materiały dla ucznia –

Lekcja 1

Czy po tej lekcji wiesz, czym jest ZUS i co robi?

Tak. 212 Nie. 7

Czy mapa myśli uporządkowała Twoje informacje o ZUS?

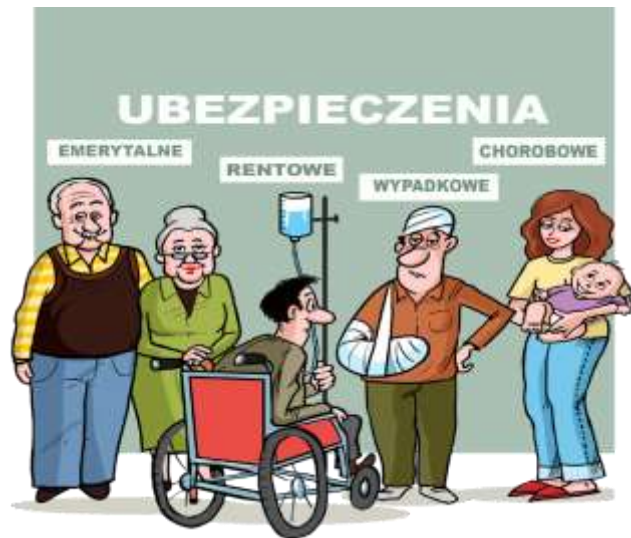
Tak. 191 Nie. 28

Czy wiesz, dlaczego ubezpieczenia społeczne są obowiązkowe?

Tak. 200 Nie. 19

Czy wiesz, czym grozi brak ubezpieczenia społecznego?

Tak. 205 Nie. 14

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIĄ
– materiały dla ucznia –

Lekcja 2

Czy wiesz, kiedy przysługują Ci świadczenia chorobowe?

Tak. 211 Nie. 8

Czy wiesz, kiedy przysługują Ci świadczenia wypadkowe?

Tak. 202 Nie. 17

Czy mapa myśli uporządkowała Twoje informacje o świadczeniach z ubezpieczeń społecznych?

Tak. 178 Nie. 41

Czy wiesz, jakim ubezpieczeniem podlega pracownik?

Tak. 199 Nie. 20

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIĄ
– materiały dla ucznia –

Lekcja 3

Czy wiesz, od czego zależy wysokość emerytury?

Tak. 208 Nie. 11

Czy mapa myśli uporządkowała Twoje informacje o emeryturze?

Tak. 194 Nie. 25

Czy wiesz, kiedy przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy?

Tak. 199 Nie. 19

Czy rozumiesz różnicę między niepełnosprawnością a niezdolnością do pracy?

Tak. 183 Nie. 36

Lekcja 3: Renty i emerytury

- ✓ Świadczenia z ubezpieczeń rentowych
- ✓ Świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego
- ✓ Emerytura – Twoja przyszłość w Twoich rękach
- ✓ Emerytura – I, II, III filar

ZUS | ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Lekcje z ZUS

Podsumowanie pilotażu

ANKIETA DLA UCZNIĄ

– materiały dla ucznia –

Lekcja 4

Czy wiesz, jakie ulgi w opłacaniu składek przysługują przedsiębiorcy?

Tak.182 Nie.37

Czy mapa myśli uporządkowała Twoje informacje o ulgach przedsiębiorcy?

Tak.170 Nie.49

Czy wiesz, jakie są konsekwencje korzystania z preferencyjnych składek?

Tak.172 Nie.47

Czy wiesz, jakie są obowiązki i prawa przedsiębiorcy wobec ZUS?

Tak.193 Nie.26

Lekcja 4: E-ZUS, czyli firma pod ręką

- ✓ Rejestracja firmy
- ✓ Zgłoszenie do ubezpieczeń
- ✓ Ulgi w opłacaniu składek
- ✓ Rozliczenia z ZUS

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Lekcje z ZUS

Dziękuję za uwagę